

obrnili odbor do vseh učiteljskih društev, naj pristopijo z večjim ali manjšim zneskom k Udrugi. Temu pozivu se je odzvalo le sedem društev.

Udruga je dobila vladno dovoljenje, da sme tudi prihodnje leto nabirati darove.

Na prošnjo Udruge je pozvala vlada vse županijske oblasti, naj strogo pazijo na to, da bode na novo ustanovljenih učiteljskih mestih in pri razširjenju šol skrbjeno tudi za stanovanje učiteljem. Pripetili so se namreč slučaj, da ni mogla učiteljica nastopiti službe, ker ni imela kje stanovati.

Udruga je vložila tudi prošnjo, naj se pri reviziji šolskega zakona uvrsti točka glede pogrebnih stroškov za umrlimi učiteljicami.

(Konec.)

## Naš denarni zavod.

**Geslo:** Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

**Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,**

— registrovana zadruga z omejenim jamstvom. —

Promet do konca mal. travna 1907 K 49.071.32.

**Naznanilo.** Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

## Pouk v oddelkih.

O pouku v oddelkih, ki je o njem poročal nadučitelj Rudolf Horvat pri občnem zboru postojnskega učiteljskega društva, so bile sprejete soglasno sledeče teze, oziroma predlogi:

1. Pouk z oddelki je potrebno zlo, ker ima te nedostatke:

- a) premajhna izpremembra učne snovi zlasti za napredkaželjne, nadarjene učence;
- b) prereditveno vplivanje na otroška srca, kar je v vzgojnem oziru jako slabo;
- c) prekratek čas za ustno izraževanje priučenega gradiva in
- d) ker poučujejo učitelji dlje časa iste otroke, spoznajo ti tudi njihove napake.

2. Pouk z oddelki ima poleg tu navedenih nedostatkov tudi nekatere prednosti pred razrednim poukom, in sicer:

daril mi je na „plemenit“ način — tintnik. Hvaležnost ni pač vsakemu človeku prirojena.

To nelepoto lastnost se morebiti tudi meni v čem lahko očita, toda v veliki reči se mi nehvaležnosti ne more očitati. V mislih imam rajnega Martina Hočevarja. Brez tega moža ne bi bil jaz nikoli postal meščanske šole ravnatelj. Res ni on pri zidanju šole name mislil, res je on celo zoper mene glasoval; vendar sem ga, četudi je bil nam Slovincem v deželni in državni zboru nasprotnik, vedno spoštoval kot šolskega dobrotnika.

Zaraditega sem se koj po njegovi smrti (1886) trudil, da se mu postavi v Krškem pred šolskim poslopjem spomenik. Koliko truda sem imel z nabiranjem prispevkov, z naročevanjem spomenika, s prireditvijo prostora, s pripravami za slavnost odkritja itd., tega ne morem v kratkih potezah opisati; zakaj nagajali so mi glavar in nemškutarji. Bali (?) so se menda, da bi se Slovenec prikupil bogati vdovi. (?) Če je bila ali ni bila ta bojazen, prazna je bila. Meni je bilo pa vendar srce olajšano, ko sem imel po odkritju spomenika blago in prijetno zavest, da sem s tem izpolnil svojo dolžnost, dolžnost hvaležnosti. Zlasti sem bil vesel tega dogodka še zaraditega, ker smo s postavlje-

a) ker ima učitelj dlje časa in na enorazrednicah ves čas šolskega obiskovanja poučevati iste otroke, spozna lažje in boljše njihov značaj, kar je za vzgojo izredno velike važnosti;

b) ponavlja se vzeto učno gradivo mnogokrat, kar pomeni, učiti se za življenje in

c) se navajajo otroci s spremnogimi pismenimi vajami k samotvornosti.

3. Pouk z oddelki je najkompliciranejši in tudi najnapornejši, zato sodijo na take šole le najboljši in najkrepkejši učitelji.

4. Na enorazrednicah so protizakonito nastavljene učiteljice. Če se pa že morajo na take šole nastavljati — zaradi pomanjkanja učiteljev, tedaj naj se vsaj starejše, ki so že služile samostojnost.

5. Zaradi napornejšega službovanja na šolah z oddelki naj se prizna vsem onim učiteljem, ki delujejo na takih šolah, osebna ne v pokojnino vstevna denarna doklada in 35letno službovanje za doseg polne pokojnine.

## Iz naše organizacije.

### Kranjsko.

**Postojnsko učiteljsko društvo** je imelo svoj redni občni zbor v Postojni dne 2. maja t. l. z vzporedom, ki je bil že priobčen v „Učit. Tov.“

Udeležba je bila zaradi slabega vremena bolj slaba, vzpored pa se je izvršil sledeče:

I. Pozdravi predsednik g. Dragotin Češnik navzoče tovariše in tovarišice, predvsem g. okr. šol. nadzornika Iv. Thumo, ki tako očetovsko ravna s svojim podrejenim učiteljstvom. Omenja dalje naše žalostno socialno stališče ter vzpodbuja vse k vztrajnemu delu, rekoč: Ne delajmo za beraško plačo, ampak iz ljubezni do naroda! Sklene pa svoj pozdravni govor s pozivom, da bodimo solidarni, ker le na ta način kažemo svojo zavest in moč tudi nasprotnikom.

II. Poroča tajnik Rud. Horvat o društvenem delovanju v preteklem letu, ki je pa bilo jako skromno, namreč občni zbor in ena odborova seja, čemur je pa vzrok ostra zima, jako obširen okraj ter itak preveč znano pomanjkanje naših neugodnih denarnih sredstev.

Društvo je imelo 53 rednih, 3 podporne in 3 častne člane.

njem Hočevarjevega spomenika isti dan obenem vzdali spominsko ploščo v hišo, kjer je l. 1683. umrl Valvazor.

V povišanje teh slavnosti, ki niso imele ne nemškega ne slovenskega značaja, sem izdal ilustrovano knjigo „Krško in Krčani“ in knjižico „Gurkfelder Gedenblätter“. S temi književnimi izdelki sem pomnožil književnost o domoznastvu, s katerim predmetom sem se vedno rad bavil. N. pr. v šolskih poročilih Krške meščanske šole (in v „Edinost“) sem o kranjskih trgih priobčil več drobtin po Valvazorju in po drugih virih.

Veliko sem se trudil za slovensko posojilništvo. Zaraditega naj podam najprvo tu nekaj črtic o prvem začetku slovenskih posojilnic.

Posojilništvo se je začelo v letih 1870 in dalje širiti tudi po Dol. in Gor. Avstrijskem, po Tirolskem in po ostalih nemških pokrajinah. Povsod so se snovale posojilnice ali po Schulzejevih ali po Reiffeisnovih principih. Po teh nemških deželah so snovanje posojilnic podpirale dežele. Slovensko posojilništvo se je pa razvijalo iz lastne moči.

Po zgledih čeških posojilnic in po Schulzejevih nazorih je praktično uvedel prvo slovensko posojilnico pokojni češki rojak